

О.В.Нечипорук, ст. викладач
Харківський національний економічний університет

**ОЦІНКА ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ**

Оцінка вартості підприємств є одним з основних інструментів на ринку послуг з супроводу операцій з капіталом, який допомагає інвестору уникнути ризику. Отже питання оцінки вартості підприємства на ринку цінних паперів є досить актуальним і потребує більш детального розгляду.

Вивчення публікацій на тему оцінки вартості дозволяє констатувати, що в теорії і методології оцінки є безліч методів оцінки ринкової вартості підприємства.

Ринкова вартість - це найбільш ймовірна ціна, за яку об'єкт може бути проданий на відкритому ринку за всіх умов, що задовольняють справедливим торгам, коли продавець і покупець діють чесно і усвідомлено, і ціна не признається під тиском [4].

Визначення вартості здійснюється з урахуванням усіх чинників, що впливає як на ринок в цілому, так і безпосередньо на цінність даної власності. Проаналізувавши літературу вітчизняних авторів [2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11] умовно можна узагальнити та об'єднати всі методи оцінки вартості підприємства в три методичні підходи:

1) Витратний (майновий) підхід визначає ринкову вартість підприємства як суму понесених витрат;

2) Доходний (прибутковий) підхід визначає ринкову вартість підприємства як поточну вартість усіх майбутніх чистих доходів. Даний підхід заснований на оцінці потенційних доходів підприємства;

3) Ринковий підхід (підхід прямого порівняльного аналізу продажів) визначає ринкову вартість підприємства на основі порівняльної інформації про ринкову вартість аналогічних об'єктів.

У рамках кожного з цих підходів розрізняють окремі методи оцінки. Причому жоден з підходів чи методів не має принципових переваг перед іншими. Досить часто в практичній роботі з оцінки вартості підприємства оцінювач застосовує кілька методичних підходів, що найповніше відповідають конкретним умовам, об'єктам та меті оцінки, наявності й достовірності інформаційних джерел для її проведення.

Деякі науковці рекомендують застосовувати всі три підходи при розрахунку вартості кожного оцінюваного об'єкта, хоча і визнано, що це не завжди можливо в силу недостатності доступної інформації.

Отже, при наявності достатнього обсягу ринкової інформації для оцінки вартості підприємства на ринку цінних паперів слід використовувати усі три підходи та якомога більшу кількість методів оцінки. Тоді при узгодженні результатів оцінки, отриманих різними методами, вірогідність отримати більш точне значення вартості підприємства значно виростає. Доречність використання кожного методу оцінки визначається наступними критеріями: достатністю вихідної інформації, можливістю відображення кон'юнктури ринку та поточної вартості грошових коштів, здатністю обліку специфічних особливостей об'єкту.

Література

1. Герасимович А.М. Аналіз банківської діяльності. // www.books.bz.com.ua
2. Конопьянова Г.А. Определение сферы применения основных методических подходов к оценке стоимости предприятия. // Вестник КАСУ №4 – 2007. – С. 80 – 87.
3. Международные стандарты оценки, СПб. Общество профессиональных оценщиков Санкт-Петербурга. – 1999. – С. 19, 17, 10, 11.
4. Оценка бизнеса / Под ред. А.Г. Грязновой, М.А. Федотовой. - М., 2000. – С. 27, 107, 25.
5. Сычева Г.И. Комплексная оценка стоимости промышленного предприятия. Автореф. дис. канд. - Ростов-на-Дону, 2000. – 27 с.
6. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. Посібник. – К. : КНЕУ, 2003. – 554с.
7. Фінансовий аналіз: Навч.посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 488с. // www.smsbook.com.ua
8. Шалаев О.В. Оценка рыночной стоимости предприятий (на примере шинной промышленности). Автореф. дис. канд. - М., 2000. – 25 с.